

Luovutuslupa sosiaali- ja terveydenhuollon välillä tapahtuvaan tietojen luovutukseen

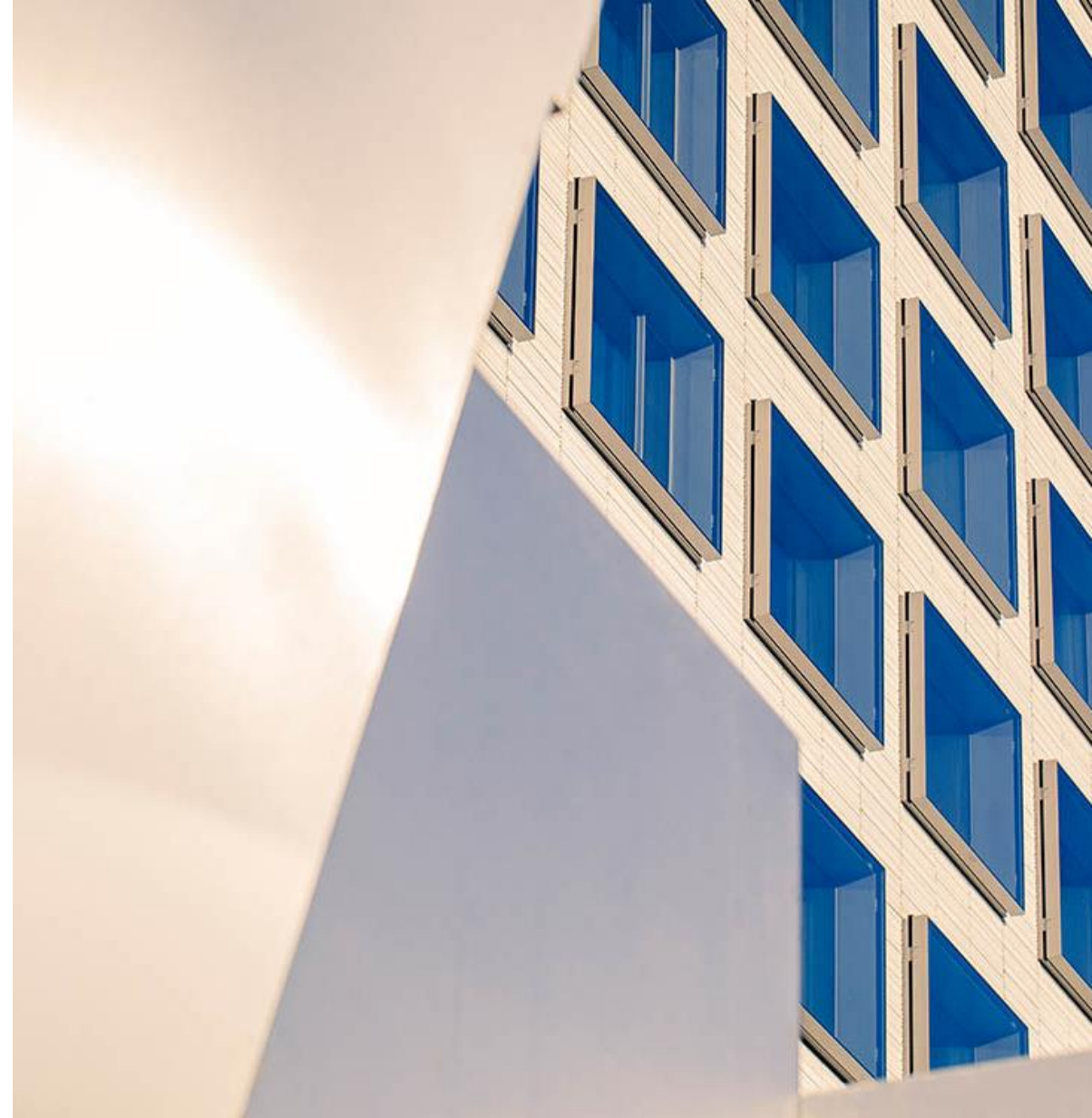
Rajapinta ja tietosisältö -määrittelyiden kommentointikierroksen aloitustilaisuus
16.6.2025

Kela | Kanta-palvelut

Kan
ta

Infotilaisuuden käytännöt

- Tilaisuudessa ei vastata määrittelyä koskeviin kysymyksiin.
- Tilaisuutta ei tallenneta.

Ohjelma

- Johdanto
- Kommentoitavan määrittelyn esittely
- Tukimateriaalin läpikäynti
- Kommentointikierroksen käytännön asiat

Johdanto

Tiedonsaantioikeus sosiaalihuollon ja terveydenhuollon välillä asiakastietolaissa

53 § Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä (Asiakastietolaki [703/2023](#))

- Sosiaalihuollon palvelunantajalla on oikeus saada ja käyttää potilastietoja asiakkaan sosiaalipalvelun järjestämiseksi tai toteuttamiseksi. Edellytyksenä tiedon saamiselle ja käyttämiselle on asiakkaan antama **luovutuslupa**. Asiakkaan on yksilöitävä luovutusluvassaan, mitä potilastietoja sosiaalihuollon palvelunantajalla on oikeus saada ja käyttää sosiaalipalvelun järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.
- Terveydenhuollon palvelunantajalla on oikeus saada ja käyttää sosiaalihuollon asiakastietoja asiakkaan terveystietojen järjestämiseksi tai toteuttamiseksi. Edellytyksenä tiedon saamiselle ja käyttämiselle on asiakkaan antama **luovutuslupa**. Asiakkaan on yksilöitävä luovutusluvassaan, mitä sosiaalihuollon asiakastietoja terveydenhuollon palvelunantajalla on oikeus saada ja käyttää terveystietojen järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

Luovutusluvan kohdentamisesta

- Asiakastietoasetuksen 25 §:n mukaisella tavalla kohdennettava sosiaali- ja terveydenhuollon välinen **luovutuslupa tulee ottaa käyttöön viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2027**.
  - Kelassa määrittelyt ja toteutus ovat käynnistyneet, valmista viim. vuosi ennen käyttöönottoja.
- Luovutuslupien kohdentamisesta säädetään Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä ([457/2024](#)).

Potilastietoja koskeva luovutuslupa

- Asiakas voi kohdentaa potilastietoja koskevan luovutusluvan:
  - 1) palvelunantajan perusteella siten, että luovutusluvan perusteella potilastietoja voi luovuttaa:
    - a) kaikkien hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin järjestämään sosiaalihuoltoon;
    - b) nimeämälleen valtion sosiaalihuollon toimintayksikölle;
    - c) nimeämälleen yksityisen sosiaalihuollon päävastuulliselle palvelunantajalle ja sen yhteydessä toimiville muille palvelunantajille;
  - 2) tietojen perusteella siten, että luovutusluvan perusteella voi luovuttaa:
    - a) asiakastietolain 71 §:n mukaisesti valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvassa tiedonhallintapalvelussa koostetun keskeisten potilastietojen potilasyhteenvedon;
    - b) kaikki potilaan palvelutapahtumista kirjattavat merkinnät;
    - c) muita viranomaisia ja tahoja varten terveydenhuollossa laadittuja lausuntoja tai todistuksia
- Lisäksi potilastietoja sekä sosiaalihuollon asiakastietoja koskevan luovutusluvan voi kohdentaa koskemaan henkilön valitsemalla aikavälillä kirjattuja asiakastietoja
- Luovutusluvassa voi myös antaa oikeuden luovuttaa kaikki potilastiedot ilman em. rajouksia.

Sosiaalihuollon asiakastietoja koskeva luovutuslupa

- Asiakas voi kohdentaa sosiaalihuollon asiakastietoja koskevan luovutusluvan:
  - 1) palvelunantajan perusteella siten, että luovutusluvan perusteella sosiaalihuollon asiakastietoja voi luovuttaa:
    - a) kaikkien hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän järjestämään terveydenhuoltoon;
    - b) nimeämälleen valtion terveydenhuollon toimintayksikölle tai puolustusvoimien terveydenhuollolle;
    - c) nimeämälleen yksityisen terveydenhuollon päävastuulliselle palvelunantajalle ja sen yhteydessä toimiville muille palvelunantajille;
  - 2) tietojen perusteella palvelutehtävittäin siten, että luovutusluvan perusteella voi luovuttaa asiakkaan nimeämiin palvelutehtävään tai palvelutehtäviin kuuluvat sosiaalihuollon asiakastiedot.
- Lisäksi potilastietoja sekä sosiaalihuollon asiakastietoja koskevan luovutusluvan voi kohdentaa koskemaan henkilön valitsemalla aikavälillä kirjattuja asiakastietoja.
- Luovutusluvassa voi myös antaa oikeuden luovuttaa kaikki asiakastiedot ilman em. rajouksia.

Sote-luovutusluvan hyödyntäminen

- Luovutuslupia tulee hyödyntää niin Kanta-palvelujen kautta kuin muilla tavoin tapahtuvissa asiakastietojen luovutuksissa silloin, kun toimialojen välinen tiedonsaantioikeus määräytyy voimassa olevan asiakastietolain mukaisesti.

Kommentoitavat määrittelyt

Kommentointikierroksella kommentoitavat määrittelyt

- Sote-Luovutusluvan soveltamisopas ([Simplifier-soveltamisopas](#))
- Sosiaalihuollon asiakastietoja koskeva luovutuslupa-tietosisältö ([Simplifier-soveltamisopas](#))
- Terveystieteiden huollon potilastietoja koskeva luovutuslupa -tietosisältö ([Simplifier-soveltamisopas](#))
- Sote-Luovutusluvan profiilit ja laajennokset ([Simplifier-profiilirekisteri](#))

Sote-luovutuslupa -tietosisältö

- Luovutusluvan tiedot esitetään Consent-resurssin profiililla SoteConsent ja siihen liittyvillä muilla profiileilla)
  - Tunnistetiedot ja luvan kuvaus
  - Asiakkaan tiedot (KantaPatientOfficialID)
  - Luvan voimassaolo ja kohdentaminen
  - Luovutusluvan rajaukset palvelunantajan perusteella
  - Luovutusluvan rajaukset tietojen perusteella
  - Luovutusluvan rajaukset ajankohdan perusteella
  - Luovutusluvan asettajan/peruuttajan tiedot
    - Asiakas (KantaPatientOfficialID)
    - Puolesta-asioija (KantaRelatedPerson)
- Sosiaalihuollon asiakastietoja koskeva luovutuslupa ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen potilastietoja koskeva luovutuslupa poikkeavat toisistaan luvissa annettavien rajausten osalta

Sote-Luovutusluvan profiilit ja laajennokset

- Sote-luovutusluvan käsittelyyn on mallinnettu SoteConsent –profiili, joka perustuu kansainväliseen FHIR R4 Consent resurssiin.
- Metatietojen käsittelyyn on mallinnettu TahdonilmaisuProvenance profiili.
- Mitätöinnissä käytetään MitatointiProvenancea.
- Sote-luovutusluvan käsittelyyn on mallinnettu laajennoksia (extensions), joista osaa käytetään vain Sote-luovutusluvan käsittelyssä ja osaa myös muiden Kanta palveluihin tallennettavien FHIR tietosisältöjen käsittelyssä.
- Profiilit ja laajennokset on julkaistu Simplifier-profiilirekisterissä.

Sote-Luovutusluvan soveltamisopas 1/2

- Käyttötapaukset
  - Kuvaa merkinnän Sote-luovutusluvan tallentamisen, korvaamisen, mitätöinnin ja haun käyttötapaukset.
- REST rajapinta
  - Kuvaa Sote-luovutusluvan käsittelyssä käytettävät tallennus-, mitätöinti-, haku- ja vastaussanomien.
- FHIR-tietosisältö
  - Kuvaa Sote-luovutusluvan ja siihen liittyvien metatietojen tietosisällön ja rakenteessa käytettävät resurssit, profiilit ja laajennukset jaoteltuina seuraavasti:
    - Sosiaalihuollon asiakastietoja koskeva luovutuslupa
    - Terveystieteiden potilastietoja koskeva luovutuslupa
    - Metatiedot

Sote-Luovutusluvan soveltamisopas 2/2

- Profiilit ja koodistot
  - Kuvaa Sote-luovutusluvan käsittelyssä käytettävät FHIR profiilit, Valuesetit ja Codesystemit.
- Esimerkit
  - Kuvaa seuraavat esimerkit Consent-resurssista:
    - Luovutuslupa sosiaalihuollosta terveydenhuoltoon, ei rajoituksia
    - Luovutuslupa sosiaalihuollosta terveydenhuoltoon, on rajoituksia
    - Luovutuslupa terveydenhuollosta sosiaalihuoltoon, on rajoituksia
  - Kuvaa seuraavat esimerkit Provenance-resurssin käsittelystä:
    - Esimerkissä luovutusluvan tallentajana ammattihenkilö
    - Esimerkissä luovutusluvan tallentajana asiakas itse
- Soveltamisopas on julkaistu Simplifier:ssa

Huomioitavaa

- Soveltamisopas tulee tarkentumaan kommentointikierroksen jälkeen
  - Toivomme kommentteja mitä puuttuu, mitä tulisi tarkentaa
- Ruotsinnokset puuttuvat mm. käytetyistä koodistoista
- Luovutusluvasta on mahdollista hakea pdf-muotoinen tuloste, haku kuvataan simplifieriin myöhemmin

Kommentoitavan määrittelyiden tukimateriaali

Kommentoitavan määrittelyiden tukimateriaali

- Kanta-palvelujen FHIR toteutuksissa HL7 V3 Medical Records (MR)-sanomataso korvautuu REST-rajapinnan http headeriin vietävillä tiedoilla.
- Pääsynhallintaan ja lokitukseen tarvittavat tiedot, joiden osalta halutaan varmistaa oikeellisuus ja muuttumattomuus, viedään JWT:hen
  - [Kanta JSON Web Token](#)
- JWT:hen sisältyvien tietojen lisäksi MR-sanomatasolla aiemmin siirrettyjä tietoja sijoittuu myös muihin http header-kenttiin, nämä kentät ovat kuvattu dokumentissa
  - [Kanta FHIR http header](#)
- Kummastakin dokumentista on versio Kanta.fi-sivustolla, mutta niihin ei ole vielä lisätty Sote-luovutusluvan käyttämiä tietoja. Dokumenttien sarakkeet PTA ja SHA ovat suuntaa antavia myös Sote-luovutusluvan osalta.

Koodistomuutokset

Sote-organisaatiorekisteriin tieto päävastuullisista toimijoista

- [THL - SOTE-organisaatiorekisteriin](#) on lisätty toimintayksiköille kaksi uutta tietoa
  - organisaatio voi toimia sosiaalihuollon päävastuullisena toimijana luovutusluvassa (Sos.PäävastuullinenYksikkö)
  - organisaatio voi toimia terveydenhuollon päävastuullisena toimijana luovutusluvassa (Th.PäävastuullinenYksikkö)
- Ratkaisusta saadaan seuraavat hyödyt
  - Jokainen luovutusluvan toteuttaja ja OmaKanta pystyy näyttämään saman valintalistan organisaatioista, joille tietoa voidaan luovuttaa.
  - Valintalista organisaatioista, joille luovutusluvan voi myöntää on sama kaikilla henkilöillä.
  - Yksityinen palvelunantaja, on mahdollista valita jo ennen käyntiä ko. palvelunantajalla.

Uusi koodisto THL - Hyvinvointialueet ja muut järjestämisvastuulliset alueet

- [THL - Hyvinvointialueet ja muut järjestämisvastuulliset alueet](#)
- tunniste 1.2.246.537.6.9
- Koodistoa käytetään Sote-luovutusluvalla tapahtuviin luovutuksiin, jos luovutuslupa on annettu hyvinvointialueille ja muille järjestämisvastuullisille alueille

Kommentointikierroksen käytännön asiat

Aikataulu

Kommenttien antaminen

Jatkotoimenpiteet

Aikataulu ja kommenttien antaminen

- Kommenttikierroksen ajankohta on 16.6.-8.8.2025
- Linkit kommentoitavaan määrittelyyn ja ohjeet on julkaistu Kanta.fi:n [Määrittelyjen kommentointi](#) -sivustolla.
- Kommentit annetaan lähettämällä sähköposti osoitteeseen kanta(at)kanta.fi otsikolla ”Sote-luovutusluvan kommentointi”
- Kommenteista olisi hyvä käydä ilmi
  - mihin Simplifier-sivuun ja asiaan kommentointi kohdistuu
  - kommentoijan nimi, organisaatio ja yhteystiedot, jotta voimme tarvittaessa kysyä lisätietoja

Jatkotoimenpiteet

- Kommentointikierroksen jälkeen Kela käy läpi saadut kommentit ja arvioi muutostarpeet Sote-luovutusluvan määrittelyyn.
- Kela järjestää kommentointikierroksen jälkeen keskustelutilaisuuden Sote-luovutusluvan määrittelyistä.
  - Keskustelutilaisuuden ajankohta alustavasti syyskuu 2025.
- Sote-luovutusluvan käsittelyn määrittelyt julkaistaan syksyllä 2025.

Kanta

Kiitos!

Kela | Kanta-palvelut

kanta.fi

    @kantapalvelut